

største Betydning netop i et Land som vort, som nylig er udgaaet af en saadan revolutionær Kamp som den, vi nys have havt (Ordføreren: Maa jeg bede om Ordet!). Jeg vil tilstaae, at, dersom Fleertallet skulde komme til det Resultat, at man vedtog en foederativ Organisation, der i mine Tanker i visse Henseender var mere republikansk, end de nuværende bedst organiserede Republikker kunne siges at være, da vilde det hos mig vække den største Uro for, at vi inden ikke mange Aar vilde see vort Fædreland udsat for langt farligere Kampe end dem, det nys har gennemgaaet; thi vi ville da ved vore egne Beslutninger ligesom have lettet et Dyrers Udvikling. De enkelte Statsdele ville da kunne benytte sig af den af os anviste Vej til under tilsyneladende legale Former at tvinge os til en alvorlig Kamp, idet vi maatte sende vore Tropper imod dem, naar de blot undløbe at handle. Men jeg vil spørge Enhver, om vi kunne forsvare, at anvise en sliq Vej til Statsdele, der allerede have vilst, hvorledes de kunne benytte vanskelige Forhold, støttede af magtige Naboer, der snart ville være paa rede. Gaand for at opretholde de Gjenstridiges Modstand mod Enheden?

Ordføreren: Det er i visse Maader en lykkelig Begivenhed, at et Medlem af en saa stor Indsigt i Forholdene ikke har været tilstede i Udvalget, da disse Gjenstande bleve forhandlede, og bringer dem derfor ganske friske herind; thi det vilde være en Forlegenhed for os Andre, der skulle forsvare Fleertallets Mening, at bringe det klart frem, hvorledes vor Stilling er, saalange vi ikke fandt os lige overfor Nogen, der paa en Maade paany gav os Anledning dertil; det var at forudsee, at vore hele Forhandlinger vilde blive trættende, naar det ikke skete, og det med en saa fuldstændig Friskhed, som det kun kan skee af et Medlem, som ikke har hørt de tidligere Forhandlinger. Det vilde saaledes have været fuldkommen uberettiget, om jeg var kommen til at omtale og forsvare den Deel af vor nye Statsordning, som man forøvrigt for saa meget som muligt at forrykke Betragtningerne, belægger med Navnet foederativ, og derpaa sammenligner med foederative Stater, som ikke er det, vi her have, og som er Grundlaget for

vor hele Udvikling, nemlig den forudgaaende særegne, stærke, monarchiske Enhed, en Aerkendelse af, at dette Land bestaaer kun som en Enhed i alle ydre Forhold, og kan og maa bestaae som saadan, og deri ligger en af de væsentligste Feiltagelser for det ærede Medlems Grundlag, som han først har stillet sig hen paa. Hans Opfattelse er en slyv Opfattelse af vor politiske Udvikling, ikke i den Henseende, at jo vor Grundlov, saaledes som den nu er, har havt en fuldkommen lovlig Udvikling, ikke i den Henseende — thi der var hans Grundlag rigtigt — men idet han gif videre; thi den har kun sin fulde lovlig begrundede Ret, indtil den møder Forbeholdet, men der, hvor den møder Forbeholdet, der staaer den begrændset; ud over det kan den Intet gjøre; der hører dens Ret op, isald vi skulle gaae videre, og videre vilde den være kommen, dersom den var bleven benyttet som Rigsgrundlaget for Fællesstaten, da de sledvigske Forhold forelaae til Behandling. Det er det, som staaer i Forbeholdet, at, naar Slesvigs Stilling skal endelig bestemmes, saa skal dets Forhold i det Hele tages under Behandling paany (Stemmer: Nei!). Jo, det er det, som Forbeholdet indeholder. (Stemmer: Nei!). Jo, det er det, som Forbeholdet indeholder for enhver simpel Betragtning. Om man af Ordfoiningen kan faae noget Andet ud, det skal jeg ikke kunne siges; jeg har ikke kunnet faae noget Andet ud deraf (En Stemme: Det kan ikke komme ud deraf!) Det er netop denne Difference, som stadig vil blive imellem os, at de ærede Herrer siges, at det ikke kan komme ud deraf, og vise dog egentlig ikke, at der kan komme noget Andet ud deraf, og at vi siges, at det er det, som kommer ud deraf, det er det, som ligger deri. Og det er, saaledes som Sagerne have stillet sig, gavnligt, at det kan komme ud deraf; thi der ved komme vi ud af vor vanskelige Stilling. Den anden Stilling, som den ærede Rigsdagsmand har indtaget, og som efter min Mening er ligesaa uberettiget, det er den, at han har stillet vor Regjering hen, som om den var bleven Herre over Forholdene, som om Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 var paa en Maade dens Værk, som om Regjeringen var Herre over Forhold